

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Rätten och samhället

Tema: Samhällsstrukturer och rättssystem

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om rättssystemets uppbyggnad och funktioner samt dess kopplingar till samhällsstrukturer. Eleverna ska kunna definiera centrala begrepp och resonera kring rättsliga frågor i olika kontexter.

Centralt innehåll

Eleverna ska ha kunskap om rättens funktioner i samhället och hur lagar stiftas.

Betygskriterium (E)

Eleven redogör för hur lagar stiftas och vilken funktion de har i samhället.

Källa: (Gy11, Kursplan Rätten och samhället)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vad kallas den lag som reglerar hur lagar stiftas i Sverige?
 - A) Förvaltningslagen
 - B) Regeringsformen
 - C) Lag om offentlighet och sekretess
2. Vilken myndighet har ansvar för att se till att lagar följs?
 - A) Åklagarmyndigheten
 - B) Domstolen
 - C) Polismyndigheten
3. Vad innebär begreppet "rättssäkerhet"?
 - A) Att alla har rätt att få sin sak prövad i domstol
 - B) Att lagarna är tydliga och förutsägbara
 - C) Att domstolarna alltid dömer rättvist
4. Vilket av följande är en del av Sveriges grundlagar?
 - A) Brottsbalken
 - B) Regeringsformen
 - C) Förvaltningslagen
5. Vad är syftet med straffrätt?

- A) Att skydda samhället och förebygga brott
 - B) Att ge skadestånd till brottsoffer
 - C) Att stifta nya lagar
6. Vilken typ av domstol prövar mål om brott?
- A) Förvaltningsdomstol
 - B) Tingsrätt
 - C) Arbetsdomstol
7. Vad kallas det dokument som åklagaren lämnar in till domstolen?
- A) Åtal
 - B) Ansökan
 - C) Beslut
8. Vilken rätt har en åtalad person i en rättegång?
- A) Rätt att vara tyst
 - B) Rätt att vittna mot sig själv
 - C) Rätt att dömas utan prövning
9. Vad avgör om en lag är grundlagsenlig?
- A) Regeringen
 - B) Riksdagen
 - C) Högsta domstolen
10. Vad innebär "lagprövning"?
- A) Att domstolar kan pröva lagars giltighet
 - B) Att lagar måste godkännas av riksdagen
 - C) Att lagar kan ändras av regeringen
11. Vad kallas den typ av lag som skyddar individers rättigheter?
- A) Offentlig lag
 - B) Privat lag
 - C) Civilrätt
12. Vilket av följande är ett exempel på civilrätt?
- A) Brott mot person
 - B) Avtal mellan två parter
 - C) Skattebrott
13. Vad handlar förvaltningsrätt om?
- A) Relationer mellan medborgare och stat
 - B) Brott och straff
 - C) Privata tvister
14. Vad kallas den högsta domstolen i Sverige?
- A) Hovrätten
 - B) Högsta domstolen
 - C) Tingsrätten
15. Vilken roll har jurister i samhället?
- A) Att stifta lagar
 - B) Att ge råd och företräda klienter
 - C) Att döma i tvister

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Rättssäkerhet	Trygghet i samhället	Tydliga lagar	Rätt att överklaga
Brottsoffer	Den som begår brott	Den som drabbas av brott	Den som åtalas
Lagstiftning	Process att skapa lagar	Att följa lagar	Att döma i rättegång
Domare	Överklagar beslut	Leder rättegångar	Åklagar brott
Åklagare	Försvaret åtalad	Leder rättegångar	Åtalare i brottmål
Civilrätt	Offentliga regler	Regler för tvister	Straffrätt
Förvaltningsrätt	Regler för företag	Relationer mellan medborgare och stat	Brottmål
Rättegång	Process av att skapa lagar	Process i domstol	Process för att klaga
Tingsrätt	Högsta domstolen	Första instans för brott	En typ av straff
Lag	En regel som gäller	Ett avtal	En rekommendation

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera hur rättssystemet bidrar till ett rättssäkert samhälle. Ge exempel på specifika lagar och deras betydelse för medborgarna.
2. Resonera kring hur lagar stiftas i Sverige och vilka aktörer som är involverade i denna process. Hur påverkar detta demokratin?
3. Reflektera över skillnaden mellan straffrätt och civilrätt. Ge exempel på situationer där dessa två rättsområden tillämpas.
4. Analysera hur förändringar i samhället kan påverka lagstiftningen. Vilka exempel kan du ge på lagar som har förändrats över tid?

Bedömning

Totalt antal poäng:

Betyg Andel rätt (%) Antal poäng

E	30%	15
D	50%	22
C	70%	29
B	85%	35
A	90%	40

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- ☐ Word - Skapar ett dokument
- ☐ Svårare - Gör provet svårare
- ☐ Enklare - Gör provet enklare
- ☐ Facit - Ta fram facit
- ☐ Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Gymnasiet](#), [Prov](#)